

Väljaandja:	Siseminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.06.2002
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	14.08.2010
Avaldamismärge:	RTL 2001, 70, 945

Kaitsepolitsei ameti poolt teabe varjatud kogumisel kasutatavad meetodid ja vahendid ning teabetoimiku pidamise ja säilitamise kord

Vastu võetud 06.06.2001 nr 76
RTL 2001, 70, 945
jõustumine 16.06.2001

Määrus kehtestatakse «[Julgeolekuasutuste seaduse](#)» (RT I 2001, 7, 17) paragrahvide 28 ja 30 alusel.

I peatükk

TEABE VARJATUD KOGUMISEL KASUTATAVAD MEETODID JA VAHENDID

§ 1. Isiku õiguse piiramine sõnumi saladusele

(1) Kaitsepolitsei amet teostab isiku õiguse piiramisel sõnumi saladusele täiesti salajaste meetodite ja vahendite kasutamisega:

- 1) postisaadetiste vahetat läbivaatust avamise, läbivalgustamise ja sulgemise teel ning saadud informatsiooni talletamist, kasutades vastavaid tehnilisi vahendeid või vastavalt kohaldatud tehnoloogiaid;
- 2) telegraafi, telefoni või muu tehnilise sidekanali kaudu edastatava sõnumi või muu teabe pealtkuulamist, -vaatamist või salvestamist, kasutades vastavaid tehnilisi vahendeid või vastavalt kohaldatud tehnoloogiaid;
- 3) muul viisil edastatava teabe pealtkuulamist, -vaatamist või salvestamist, paigaldades selleks vajalikke tehnilisi vahendeid.

(2) Telegraafi, telefoni või muu tehnilise sidekanali kaudu edastatava sõnumi või muu teabe pealtkuulamine, -vaatamine või salvestamine hõlmab kõiki audio-video, telekommunikatsioonivõrgu signaalide või kosmoseside edastamise liike.

(3) Muul viisil edastatava teabe pealtkuulamine, -vaatamine või salvestamine hõlmab isikute poolt ja vahendusel edastatavat teavet, signaale ja andmeid.

§ 2. Õiguse piiramine kodu, perekonna- või eraelu puutumatusel

(1) Kaitsepolitsei amet teostab õiguse piiramisel kodu, perekonna- või eraelu puutumatusel täiesti salajaste meetodite ja vahendite kasutamisega:

- 1) isikuanndmete kogumist riigi, kohalike omavalitsuste, avalik-õiguslike või eraõiguslike isikute või asutusesisestest andmekogudest ning sealhulgas andmekogude riskkasutamist ja arhiivimaterjalide kogumist;
- 2) varjatud jälgimist visuaalselt või jälgimisseadmete abil. Jälgimisseadmena käsitletakse tehnilisi vahendeid, mis võimaldavad jälgida ja jälitada isikuid, nende vara ning muid objekte;
- 3) isiku samasuse varjatud tuvastamist riigi, kohalike omavalitsuste, avalik-õiguslike või eraõiguslike isikute andmekogude riskkasutamise või arhiivimaterjalide kogumise teel;
- 4) telekommunikatsioonivõrgu kaudu edastatavate sõnumite edastamise fakti, kestuse ja viisi ning edastaja või vastuvõtja kohta andmete kogumist päringuga telekommunikatsioonivõrgu operaatorile või telekommunikatsiooniteenuse osutajale;
- 5) varjatud sisenemist eluruumi, muusse ehitisse või valdusse, andmekogusse, töökohta või sõidukisse teabe varjatud kogumiseks või salvestamiseks või selleks vajalike abivahendite paigaldamist, kasutades vastavaid tehnilisi vahendeid või vastavalt kohaldatud tehnoloogiaid ja võtteid.

§ 3. Kaasamine alalisele salajasele koostööle

(1) Kaitsepolitseiametil on õigus kaasata täisealisi isikuid nende nõusolekul vabatahtlikule alalisele salajasele koostööle.

(2) Kaitsepolitseiameti ja salajasele koostööle kaasatud isiku koostööna käsitletakse teabe kogumist või toimingute tegemist Kaitsepolitseiameti ülesandel. Kaitsepolitseiameti poolt teostatavate toimingute juures viibimine ei ole salajane koostöö.

(3) Isiku kaasamiseks alalisele salajasele koostööle sõlmib Kaitsepolitseiamet koostööle kaasatava isikuga kirjaliku lepingu, milles määratakse kindlaks koostöö tingimused.

(4) Alalisele salajasele koostööle kaasatud isikuid tasustatakse Kaitsepolitseiameti eelarvest.

(5) Kaitsepolitseiametiga alalisele salajasele koostööle kaasatud isikul on õigus keelduda teabe kogumisest või muudest toimingutest oma lähedaste isikute suhtes.

(6) Kaitsepolitseiametiga alalisele salajasele koostööle kaasatud isikul on keelatud anda Kaitsepolitseiametile teadvalt ebaõiget teavet. Alalisele salajasele koostööle kaasatud isik on kohustatud hoidma saladuses talle koostöö käigus teatavaks saanud teavet, samuti julgeolekuasutuste seaduse §-des 25 ja 26 sätestatud korras teabe kogumisel kasutatuid vahendeid ja meetodeid.

(7) Kaitsepolitseiametiga alalisele salajasele koostööle kaasatud isikul on õigus lõpetada salajane koostöö igal ajal, täites teabe salastatuse nõudeid.

(8) Kui julgeolekuasutusega lepingu alusel alalisele salajasele koostööle kaasatud isik invaliidistub või hukkub, makstakse temale või tema perekonnaliikmetele ja tema ülalpidamisel olnud isikutele ühekordset toetust samas määras, mis on ette nähtud julgeolekuasutuste seaduses (RT I 2001, 7, 17) julgeolekuasutuse ametnikule teenistusülesannete täitmisel invaliidistumise või hukkumise korral.

II peatükk

TEABETOIMIKU PIDAMISE JA SÄILITAMISE KORD

§ 4. Julgeolekuasutuste seaduses sätestatud ülesannete täitmiseks avatakse teabetoimik.

§ 5.

(1) Kaitsepolitseiamet teeb oma otsuse teabetoimiku avamiseks iga juhtumi kohta eraldi.

(2) Käesoleva määruse mõistes käsitletakse juhtumitena teabe kogumist tulenevalt julgeolekuasutuste seaduse paragrahvist 25 või 26:

1) isiku, isikute grupi, isikute ühenduse või organisatsiooni põhiseadusliku korra ja territoriaalse terviklikkuse vägivaldsele muutmisele suunatud tegevust, ennetatavat või tõkestatavat sündmust;

2) isiku, isikute grupi, isikute ühenduse või organisatsiooni riigivastast luuretegevust, ennetatavat või tõkestatavat riigivastast luuretegevuse sündmust;

3) riigisaladuse kaitset või riigisaladuse seaduse sätteid eiranud isikute kindlakstegemist;

4) rahvuslikku, rassilist, usulist või poliitilist vihkamist, vägivalda või diskrimineerimist õhutavate isikute kindlakstegemist;

5) terroriaktide ning lõhkeseadeldise või lõhkematerjali kasutamise tapmise ennetamist ja tõkestamist ning nimetatud kuritegusid toime pannud isikute kindlakstegemist;

6) lõhkeseadeldisi ebaseaduslikult käitlevate isikute väljaselgitamist;

7) inimsusevastaste kuritegude ja sõjakuritegude ennetamist ja tõkestamist ning nimetatud kuritegusid toime pannud isikute, gruppide või organisatsioonide kindlakstegemist;

8) radioaktiivse materjali, tulirelva, lõhkematerjali või laskemoona salakaubaveo ennetamist või tõkestamist ning nimetatud kuritegusid toime pannud isikute või gruppide kindlakstegemist;

9) kaitsepolitsei uurimisalluvuses olevate ametialaste kuritegude ennetamist ja tõkestamist ning nimetatud kuritegusid toime pannud isikute kindlakstegemist;

10) riigi teabehanke eelistuskavas nimetatud teisi valdkondi.

§ 6.

Teabetoimik avatakse Kaitsepolitseiameti juhi või tema poolt volitatud ametniku kirjaliku otsuse alusel.

Teabetoimiku avamise otsus peab sisaldama:

1) otsuse tegija ametinimetust ja nime, otsuse tegemise kuupäeva ja numbrit;

2) teabe kogumise ajendit ning alust viitega julgeolekuasutuse seaduse paragrahvi 6 vastavale punktile;

3) otsustust teabetoimiku avamise ja selle numbri kohta;

4) otsuse tegija allkirja.

§ 7. Teabetoimiku avamise otsusele antakse selle otsusega alustatud teabetoimiku number.

§ 8. Teabetoimikus säilitatakse julgeolekuasutuste seaduse paragrahvis 25 või 26 sätestatud viisil kogutud teavet ning Kaitsepolitsei ameti ülesannete täitmiseks Kaitsepolitsei ameti või selleks volitatud asutuse või kaastööle kaasatud isiku poolt kogutud teavet.

§ 9. Teabetoimik lõpetatakse Kaitsepolitsei ameti juhi või tema poolt volitatud ametniku otsusega, kui on ära langenud vajadus koguda teavet juhtumi kohta.

§ 10. Lõpetatud teabetoimikud säilitatakse Kaitsepolitsei ametis, kus tagatakse nende säilimine seaduses sätestatud korras.

§ 11. Teabetoimikuid säilitatakse vastavalt riigisaladuse seaduses sätestatud tähtaegadele.

§ 12.

Teabetoimikud tuleb pärast nende säilitamise tähtaja lõppemist hävitada. Hävitamisele kuuluvad teabetoimikud hävitab selleks moodustatud komisjon. Teabetoimikute hävitamise komisjoni moodustab Kaitsepolitsei ameti juht. Teabetoimiku hävitamise kohta koostab komisjon akti, kuhu märgitakse hävitatud teabetoimiku number.

Minister Tarmo LOODUS

Kantsler Märt KRAFT